

Тази Стратегия е иницирана от консорциума за проекта наречен [BeWell](#), който е съфинансиран от **програма Еразъм+ на Европейския съюз** (номер на Споразумение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **101056563**).

В проекта *BeWell* планираме да революционизираме здравеопазването чрез насърчаване на устойчива, справедлива и стабилна здравна екосистема. Нашият ангажимент включва предоставяне на подробно предложение за ефективно сътрудничество.

Целта на Стратегията за умения на *BeWell* е да подкрепя **учене през целия живот и непрекъснато професионално развитие** като ключови елементи за информирана и подготвена работна сила в сферата на здравеопазването и грижите (**H&CWF**). Стратегията **призовава за инвестиции в подходящи условия, които** предоставят възможности за повишаване на дигиталните и зелените умения както и преквалификация. Тя **насърчава политиките** да интегрират нуждите на H&CWF в проектирането и прилагането на политики на местно, регионално, национално и европейско ниво. **В резултат на това се очаква H&CWF да бъде по-добре подготвена да предоставя висококачествени грижи и да подобряват собственото си благосъстояние. И накрая**, чрез Стратегията ние се стремим да подготвим H&CWF с необходимите дигитални (цифрови) и зелени умения, които могат да допринесат за по-добри здравни резултати за всички.

Тази стратегия (**[ПЪЛНИЯТ ВАРИАНТ НА СТРАТЕГИЯТА Е ДОСТЪПЕН ТУК](#)**) се разработва в две версии. **Това е резюме на първата версия**, създадена от членове на консорциума *BeWell* през 2023. През юни 2024 г. стартираме **обществена консултация онлайн**, която **ще продължи до декември 2025 г.**, с цел да разработим **втората версия на Стратегията за умения на BeWell**. Следователно тази окончателна (втора) версия ще се превърне в стратегия от и за всички заинтересовани страни в екосистемата на здравеопазването и грижите. Окончателната Стратегия за уменията на *BeWell* ще бъде публикувана през **юни 2026 г.** и ще дефинира **ясен набор от дейности, контролни точки и резултати, които да придружават и подкрепят изпълнението ѝ.**

Почти 15 милиона души в Европейския съюз са заети в сферата на здравеопазването и грижите [\[2\]](#), което **представлява над 7% от заетите хора** и 4% от населението на ЕС. Точно както една устойчива здравна система е основата за здравна, икономическа и социална устойчивост, устойчивата и ефективна H&CWF е основата за **ефективни системи за здравеопазване и грижи**. Способността и готовността на работната сила да се справя с настоящите и бъдещите предизвикателства, произтичащи от мегатенденции (като нарастващото разпространение на незаразните болести, изменението на климата и демографските промени), са жизненоважни. **За тази цел тази Стратегия подчертава спешната необходимост от повишаване на цифровите и зелените умения и преквалификация на H&CWF.**

 Възможностите за придобиване и/или подобряване на зелени и цифрови умения могат да помогнат на специалистите в областта на здравеопазването и грижите да: 1. придобият по-голямо системно разбиране за това как дигитални и екологични решения могат да спомогнат за по-добри здравни резултати; 2. изпълняват задачите си по по-ефективен начин и по-добре да организират работата си; 3. намалят административното си натоварване и подобрят процесите по попълване и управление на информацията; 4. вземат по-добре информирани и основани на доказателства решения за пациентите; 5. повишат качеството в целия спектър на превенцията и грижите, допринасяйки за намаляване на неравнопоставеността в здравеопазването и подпомагайки повишаването на ефективността на разходите чрез увеличаване на грижите, базирани на стойност, и не на последно място, да се застъпят за по-добри мултидисциплинарни подходи, насочени към увеличаване на добавената стойност на промоцията на здравето, превенцията на заболяванията и здравните услуги.

НО, прилагането на тази Стратегия за умения може да бъде успешно и устойчиво само когато е съчетано с подходящи действия за справяне с основните проблеми на сектора на здравеопазването и грижите. Това включва: увеличена инвестиция в набиране и задържане Н&CWF; създаване на ясни пътеки за обучение и кариерно развитие; създаване на условия на труд, които насърчават здравословен баланс между професионалния и личния живот; предлагане на адекватно заплащане; осигуряване на безопасна работна среда за защита на физическото и психическото здраве и благосъстоянието на работната сила; и подобряване на информационните системи на здравеопазване и грижи за по-добро събиране и анализ на данни.

ЦЕЛИ

Тази Стратегия за уменията въвежда **шест стратегически цели** за това как да се постигне повишаване на цифровите и зелените умения и преквалификация на Н&CWF:

- **1: оценяване на несъответствията в уменията на Н&CWF и ускоряване на трансфера на знания**
Как? Чрез:
  - идентифициране на нуждите що се отнася до уменията на работната сила;
  - осигуряване на разпространението на информация, добри практики и знания.
  - събиране и анализиране на доказателства за това как несъответствията на уменията могат да повлияят на представянето на работното място.
- **2: повишаване и насърчаване на адекватни нива на дигитална грамотност и цифрови компетенции за Н&CWF**
Как? Чрез:
  - съгласуване на идентифицираните цифрови умения за Н&CWF с техните съществуващи умения и компетенции;
  - отчитане на появата на нови цифрови роли;
  - включване на Н&CWF в разработването на образователни и обучителни практики, материали за обучение и обучение на работното място, които трябва да включват аспекти на цифровизацията като електронно здравеопазване, мобилно здравеопазване, киберсигурност и големи данни и изкуствен интелект (AI).
- **3: подобряване и насърчаване на зелената грамотност и зелените компетенции на Н&CWF**
Как? Чрез:
  - съгласуване на идентифицираните зелени умения за Н&CWF с техните съществуващи умения и компетенции;
  - отчитане на появата на нови зелени роли;
  - включване на Н&CWF в разработването на образователни и обучителни практики, които трябва да включват аспекти на изменението на климата и устойчивостта, като зелена логистика, обществени поръчки или проектиране на болнични сгради;
  - насърчаване на приобщаващи подходи за достъп до образование и обученията относно зелени здравни технологии и умения.
- **4: засилване на насърчаването на меките умения в сектора на здравеопазването и грижите**
Как? Чрез:
  - насърчаване на решаването на проблеми, критичното мислене и комуникацията като основни компетенции за цифровия и екологичния преход.
  - улесняване на мултидисциплинарно и мултипрофесионално сътрудничество за улесняване на интегриран подход в целия континуум на превенцията и грижите.

- 5: **насърчаване на физическото и психическо здраве и благополучие** на H&CWF

Как? Чрез:

- използване на предимствата на дигиталните технологии и екологичния напредък за справяне с дискомфорта и предизвикателствата на психическото и физическото здраве.

- 6: търсене на възможности за повишаване на квалификацията и разработване на учебни програми, насочени към непрекъснато професионално развитие и учене през целия живот

Как? Чрез:

- изследване и създаване на иновативни методи на обучение, които ще улеснят и обогатят професионалния живот на H&CWF.
- насърчаване на продължаващото професионално развитие (CPD) и ученето през целия живот (LLL) като част от ежедневието работен график на H&CWF.
- осигуряване на равнопоставеност в достъпа до възможности за учене и професионално развитие по социално-икономически, възрастов, културен и полов признак.

За усвояването на повишаването на уменията и преквалификацията на *местно/регионално, национално и европейско ниво* Стратегията препоръчва конкретни действия за изпълнение, посочени по-долу.

ПРЕПОРЪКИ, ЗАЛЕГНАЛИ В СТРАТЕГИЯТА

На местно/регионално ниво

Местните и/или регионалните заинтересовани страни, като общински/регионални правителства, доставчици на здравеопазване и грижи, агенции за развитие, доставчици на образование и обучение, трябва да се предприемат действия по изпълнение на Стратегията в рамките на съответните им области на експертиза:

- **Превръщане на цифровото и екологично повишаване на уменията и преквалификация на H&CWF в приоритет** чрез интегриране на Стратегията за умения в техните оперативни планове.
- Мобилизиране на местната/регионалната екосистема чрез **провеждане на кампании за повишаване на осведомеността** и дейности за разпространение на информацията. Трябва да се провеждат **процеси на консултации** с представители от целия спектър на здравеопазване, образование, обучение и заетост и резултатите трябва да информират местните/регионалните стратегически планове.
- **Използване на съществуващите национални и европейски фондове, предвидени за местно/регионално развитие и търсене на възможности за инвестиции** в рамките на местната/регионална екосистема.
- **Адаптиране, приемане и изпълнение на препоръчаните действия, които отговарят на спецификите на техните общности.** Те трябва да посочват области, нуждаещи се от развитие, и да предприемат необходимите действия, за да информират вземащите решения и политиците на национално ниво.

На национално ниво

Държавите членки, по-специално определените **министерства, агенции и други национални органи**, следва да предприемат действия по изпълнение на Стратегията в рамките на съответните им компетентности, конкретно чрез:

- ✓ **Гарантиране, че отговорните лица в съответните национални органи се ангажират с възприемането на Стратегията за цифрови и зелени умения** и я превръщат в приоритет в своите програми.
- ✓ **Координиране на усилията чрез привеждане в съответствие на Стратегията за цифрови и зелени умения с други взаимосвързани и допълващи се национални стратегии и инициативи.** Те трябва да осигурят

участието на всички заинтересовани страни по време на процеса на консултации, интегриране, коригиране, прилагане и оценка на стратегията в съответствие със и в допълнение към съществуващите стратегии.

- ✓ **Приоритизиране на инвестициите в цифрово и зелено повишаване на квалификацията и преквалификация на H&CWF** и използване на наличните европейски фондове и финансови механизми. **Държавите членки трябва да дадат приоритет на наличните средства за усвояването и устойчивостта на Стратегията за умения.** Те трябва да препоръчат необходимите елементи на политиката и да изпълнят предложените дейности за постигане на очакваните етапи и резултати в зависимост от наличните ресурси и съществуващите ограничения.
- ✓ **Да интегрират тази Стратегия за дигитални и зелени умения в своите национални стратегии за здравеопазване, образование и заетост и да се стремят да ги приведат в съответствие със съществуващите ресурси и ограничения.**

На Европейско ниво

Европейската комисия, в сътрудничество с други институции и агенции на ЕС, следва да се заемат с действията по прилагане на Стратегията, в рамките на съответните им области на експертиза:

- **Продължаване на популяризирането на програмата за цифрови и зелени умения чрез подкрепа на инициативи, проекти, мрежи и сътрудничество в цяла Европа.** Необходими са норми, стандарти, политики и разпоредби, за да се гарантира прилагането на Стратегията. Необходими са европейски насоки, координация и прилагане на инструменти за нейното приемане и интегриране в съществуващите системи и услуги на държавите-членки.
- **Изграждане на връзки с други международни организации и координиране на действия с други проекти,** инициативи на ЕС, признати социални партньори, мрежи и асоциации.
- **Улесняване на предоставянето на средства** за изпълнение и подкрепа на общоевропейски проекти, инициативи, мрежи и асоциации, които се фокусират върху двойния цифров и зелен преход на сектора на здравеопазването и грижите. **Те следва да гарантират, че наличните средства отговарят на специфичните нужди на държавите-членки** за повишаване на квалификацията и преквалификация на H&CWF.
- **Подкрепа и допълване на усилията на държавите-членки за прилагане на стратегията за дигитални и зелени умения чрез предоставяне на експертни познания на местно/регионално и национално ниво,** насърчаване на сътрудничеството и разпространението сред държавите-членки и наблюдение на възникващи нужди и тенденции в глобален мащаб.

Концептуалната рамка на **Теорията на промяната** е отражение на приноса, резултатите и визията, които инициативата BeWell се стреми да постигне. Създадена чрез **процес на сътрудничество между партньори в областта на здравеопазването и грижите**, тази рамка се стреми да оцени ефективността на Стратегията за създаване на по-добри условия за повишаване на уменията и преквалификацията на работната сила в областта на здравеопазването и грижите в рамките на цифров и зелен преход.